

Informació anual

Activitats turístiques: activitat econòmica i laboral

Anualitat 2024

Observatori de Desenvolupament Local del Maresme
Desembre 2025

Amb el suport de:

30 XODEL
anys Xarxa d'Observatoris del
Desenvolupament Econòmic Local

**Diputació
Barcelona**

Presentació

En aquest informe analitzem l'evolució del comportament del mercat de treball en les *Activitats turístiques* al Maresme o, el que és el mateix, en el subsector de l'Hostaleria i el Turisme, a partir de les dimensions dels llocs de treball, empreses, l'atur registrat i la contractació laboral, pel pes que aquestes activitats han tingut i segueixen tenint en el conjunt de l'economia de la comarca i, també, perquè el Maresme és, des de fa més de 50 anys, una destinació turística internacional, coneguda i promocionada, actualment, sota la marca Costa de Barcelona-Maresme.

Notes metodològiques

Quan parlem d'*Activitats Turístiques* fem referència de forma conjunta a les activitats 55, 56 i 79 de la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques 2009 que corresponen, respectivament, als *Serveis d'allotjament*, *Serveis de menjars i begudes* i *Agències de viatges i operadors turístics*, que són les tres divisions econòmiques amb una clara vinculació amb el turisme. Parlem de l'Hostaleria quan ens referim a les divisions 55 i 56 conjuntament.

Les recomanacions internacionals indiquen que en l'anàlisi del turisme s'haurien d'incloure les activitats característiques del turisme corresponents a les branques d'activitat següents segons la CNAE 2009: 55 i 56 Hostaleria, 491-Transport interurbà de passatgers per ferrocarril, 493-Altres tipus de transport terrestre de passatgers, 501-Transport marítim de passatgers, 503-Transport de passatgers per vies de navegació interiors, 511-Transport aeri de passatgers, 522-Activitats afins al transport, 7711-Lloguer de cotxes i vehicles de motor lleugers, 7734- Lloguer de mitjans de navegació, 7735-Lloguer de mitjans de transport aeri, 791-Activitats de les agències de viatges i operadors turístics, 799-Altres serveis de reserves i activitats que s'hi relacionen, 900-Activitats de creació, artístiques i d'espectacles, 910-Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals, 931-Activitats esportives i 932-Altres activitats recreatives i d'entreteniment.

En aquest sentit però, cal tenir en compte diverses consideracions. Mentre que l'aproximació que fem en el document a partir de les activitat 55, 56 i 79 suposa una infraestimació en no considerar la resta d'activitats, quan apliquem les recomanacions internacionals citades més amunt, la infraestimació segueix existint en no considerar activitats econòmiques que, en part, poden contribuir a l'activitat del sector turístic. I, a la vegada, pot existir una sobreestimació en tant que les branques d'activitat considerades no desenvolupen la seva activitat exclusivament per al sector turístic. A més, en el nostre cas particular, per una banda, no tenim accés a la informació a 4 dígits, per tant, la sobreestimació seria evident pels epígrafs 7711, 7734 i 7735 i, per l'altra, la informació està sotmesa al secret estadístic i, per tant, capada per a poder publicar-la. Amb tot, hem fet l'exercici per donar una altra aproximació, agregada, al volum de llocs de treball del subsector turístic a la comarca considerant, conjuntament, els llocs del Règim General de la Seguretat Social i del Règim Especial de Treballadors Autònoms.

Cal precisar que quan ens referim a llocs de treball estem parlant d'afiliacions al Règim General de la Seguretat Social i al Règim Especial de Treballadors Autònoms. I quan ho fem d'activitat econòmica estem fent referència als comptes de cotització que, a la vegada, tot i no ser exactament el mateix, l'utilitzarem com a sinònim d'empresa.

En el cas dels comptes de cotització, l'estadística computa els comptes amb alguna persona assalariada a final de cada període. Així doncs, les variacions d'un període a un altre poden explicar-se per aquesta raó i no, només, per fenòmens de demografia empresarial. La informació de què disposem no permet discernir en quin grau es dona un fenomen o altre. Per altra banda, en relació a la grandària de l'empresa segons el tram de treballadors, com que el nombre de treballadors d'una empresa és variable, això pot fer saltar de tram de grandària una empresa d'un període a un altre. I, per tant, explicar, també, part de les variacions que es puguin registrar.

A partir del 4T2020, l'Idescat publica les dades d'afiliacions arrodonides a múltiples de 5 per l'aplicació d'un mètode de pertorbació per assegurar el secret estadístic.

L'any 2014 es va produir un canvi metodològic quant a la informació dels contractes de treball generats des de les ETT. Aquest canvi va consistir en què les ETT havien d'indicar obligatòriament l'activitat econòmica de l'empresa usuària que és on van passar a comptabilitzar-se/assignar-se els contractes. Fins en aquell moment els contractes gestionats per les ETT es comptabilitzaven a l'activitat 782-*Activitats de les empreses de treball temporal* de la CNAE i, per tant, quedaven comptabilitzats al sector dels serveis. Això va comportar doncs, un trencament de la sèrie temporal quant a comparativa interanual. És a dir, les dades del 2014 referents a sectors d'activitats, secció econòmica, etc. no són directament comparables amb les dels anys anteriors.

Context 2020-2024

El context econòmic de l'any 2020 tant a la comarca, a la província, Catalunya, Espanya, Europa i al món, es caracteritzava per la seva excepcionalitat com a conseqüència de l'aparició i impacte de la Sars-CoV-19, la qual va paraitzat i/o modificar el funcionament "normal" de l'economia mundial.

El conjunt de mesures preses per a fer front a la SARS-CoV-19 i/o a la seva expansió van tenir un impacte molt rellevant en l'activitat econòmica i en el mercat de treball així com també, de retruc, en la socialització de les persones i, per extensió, a la seva qualitat de vida.

Si bé la crisi va ser global i general, les restriccions van afectar de forma més intensa en unes activitats que en d'altres, entre les quals hi trobem aquelles relacionades amb l'activitat turística, per les limitacions específiques per al sector en l'exercici de l'activitat i per les limitacions imposades a la població en termes de mobilitat, ja fos local com internacional. Malgrat una certa flexibilització de les restriccions coincidint amb el període estiuenc i nadalenc, l'impacte en el turisme va ser important. I això és rellevant pel Maresme, ja que el sector turístic té una influència clara i marcada en l'activitat econòmica i en el mercat de treball de la comarca i, també, de forma especial, en aquells municipis amb un caràcter marcadament turístic. Sobretot els de l'Alt Maresme i en concret els que conformen el Sistema Territorial de Calella.

Ja el 2021 va observar-se una recuperació de l'activitat econòmica i de l'ocupació, tant per l'agregat comarcal com pel sector en concret, la qual s'ha mantingut fins al 2024.

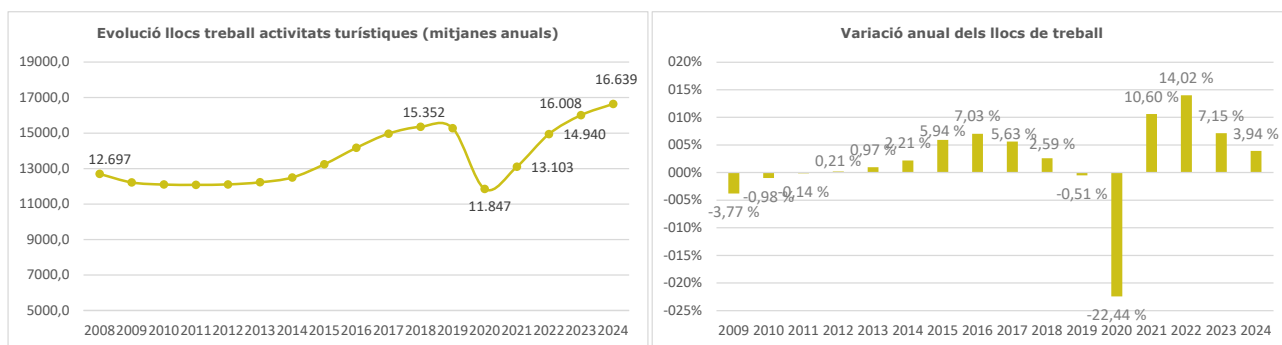
1. Activitat econòmica i llocs de treball.

1.1 Llocs de treball

La mitjana de llocs de treball en les activitats turístiques ha assolit, l'any 2024, la xifra més elevada de la sèrie temporal 2008-2024 amb 16.639 llocs de treball de mitjana anual, comptant, de forma agregada, els llocs de treball dels règims General i Autònom. De fet, és una continuació de la dinàmica creixent iniciada el 2012 amb el sotrac de l'any 2020 arran de la pandèmia i els dos anys següents en què, si bé les xifres van recuperar-se, no van assolir les dels períodes precedents a la pandèmia. L'any 2023 vam veure com ja van superar-se les xifres pre-pandèmiques.

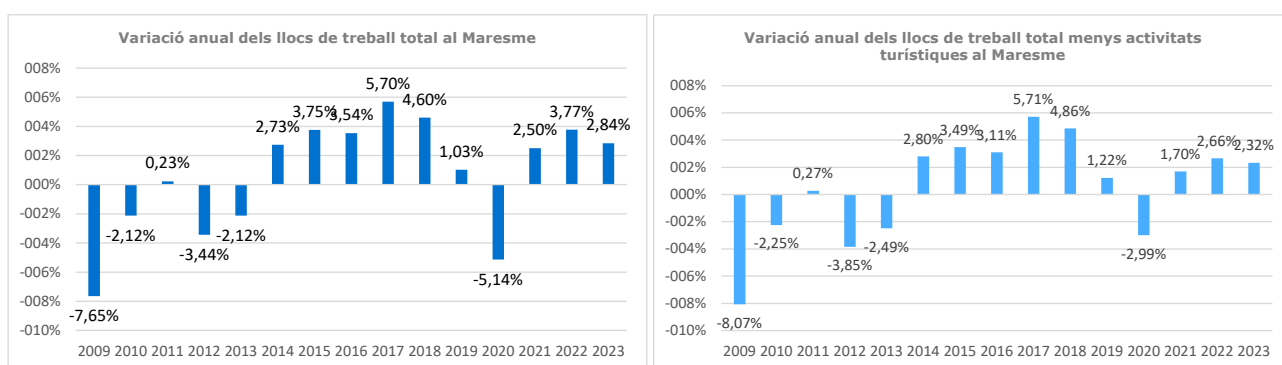
El nombre de llocs de treball en les Activitats turístiques ha augmentat en 631 de mitjana, en termes absoluts, i un 3,94%, en termes relatius.

G. 1 Evolució anual i variacions dels llocs de treball en les Activitats turístiques al Maresme, 2008-2024

Font: elaboració Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt d'Empresa i IDESCAT

G. 2 Evolució de les variacions anuals dels llocs de treball al Maresme totals i amb condicionant, 2008-2024

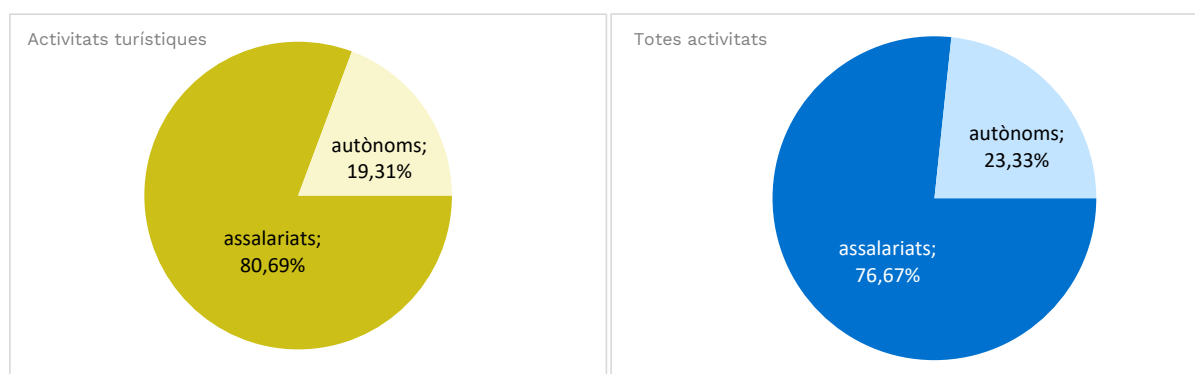
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

La comparativa entre els gràfics anteriors, figures que corresponen a l'evolució i variació de llocs de treball en les Activitats turístiques (G.1) i l'evolució de les variacions dels llocs de treball de totes les activitats econòmiques de la comarca i de l'agregat de totes les activitats sense les de les activitats turístiques, indica que, proporcionalment, han augmentat més els llocs de treball en les Activitats turístiques que no pas en l'agregat de totes les activitats ni en l'agregat de les activitats diferents a les turístiques.

Quant al tipus de llocs de treball del subsector, la majoria han estat de tipus assalariat (80,69%), com ho són també, però amb menys intensitat, pel conjunt d'activitats econòmiques presents a la comarca (76,67%). En relació a l'any anterior, ha incrementat el pes dels llocs assalariats i ha baixat el dels autònoms, tant en el subsector turístic com en l'agregat d'activitats.

I això és així perquè l'increment ha estat molt més intens pels llocs assalariats que pels autònoms, tant pel que fa les Activitats turístiques (4,69% vs 0,90%) com en l'agregat comarcal (2,26% vs 1,22%).

G. 3 Distribució dels llocs de treball de les activitats turístiques i del total d'activitats per tipus, 2024

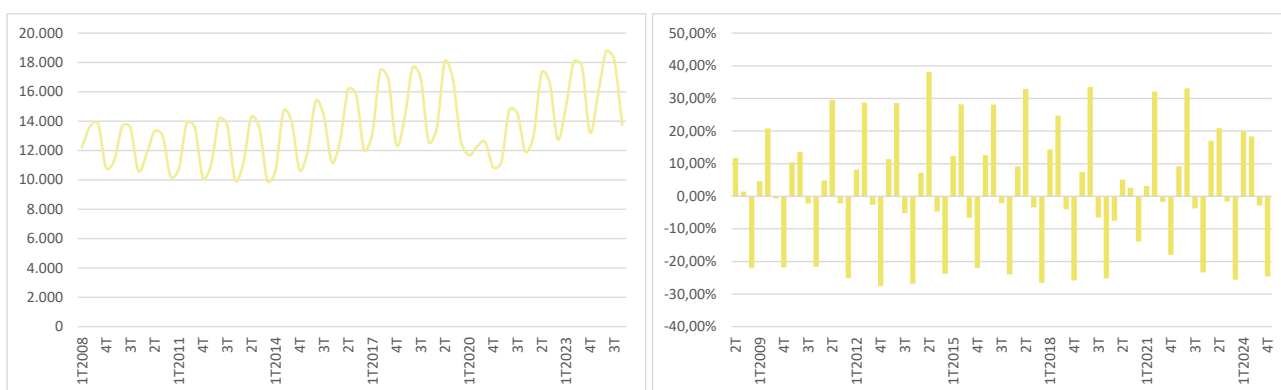
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Els llocs de treball en les *Activitat turístiques* suposen l'11,37% de la mitjana de llocs de treball de la comarca, un pes una mica superior al que van tenir al 2023. I, de nou, això ho explica el major increment proporcional de llocs de treball en el subsector turístic que en l'agregat de la resta d'activitats. Bo i això, el seu pes encara se situa per sota del màxim assolit l'any 2016 (11,45%).

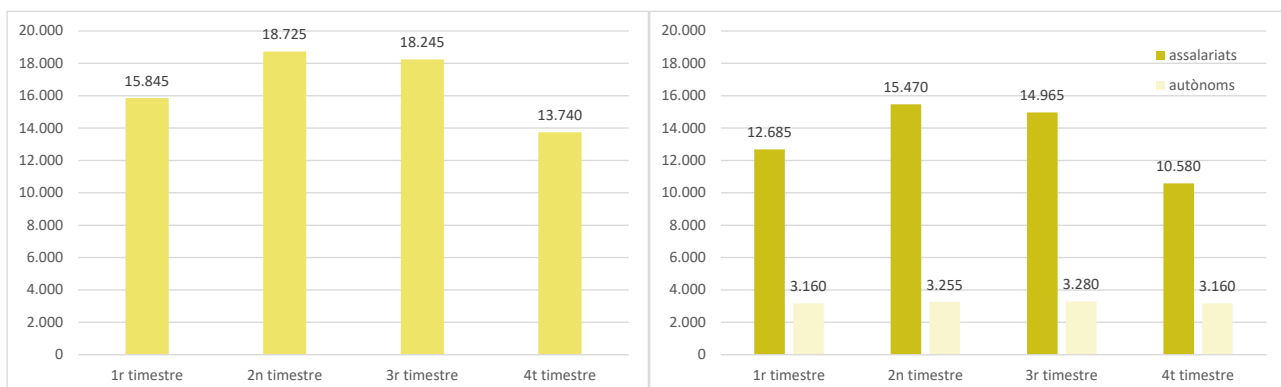
Les mitjanes anuals amaguen l'estacionalitat del sector, la qual queda reflectida, sobretot, en el nombre de llocs de treball. Així, en observació trimestral, veiem que el nombre de llocs incrementa en els primers i segons trimestres de l'any i que el còmput més elevat es registra en els segons i tercers trimestres de l'any coincidint amb el període àlgid d'activitat del subsector, molt lligat, encara, al binomi sol i platja. I, també, que el fenomen de l'estacionalitat és més acusat en els llocs assalariats que en el autònoms. En els tercers i quarts trimestre de l'any el nombre de llocs disminueix respecte dels trimestres precedents (vegeu gràfics 4 i 5).

Per altra banda, si bé l'estacionalitat és evident en totes tres divisions econòmiques considerades, la intensitat del fenomen divergeix. D'aquesta manera, el fenomen és més intens en la divisió dels *Serveis d'allotjament* en el sentit que l'amplitud entre els valors màxims i els mínims és elevada o, en tot cas, ho és molt més que en les altres dues divisions, tant si considerem els valors absoluts com els relatius. La intensitat en les variacions són menors en les divisions dels *Serveis de menjars i begudes* en les *Activitats de les agències de viatges i operadors*. Això és així per la naturalesa de cada activitat: mentre que la gran infraestructura turística d'allotjament de la comarca contempla períodes d'inactivitat i/o tancament, els negocis de menjars i begudes i d'agències de viatges mantenen l'activitat tot l'any, majoritàriament.

G. 4 Evolució trimestral de llocs de treball del subsector turístic per tipus i variacions. El Maresme, 2008-2024

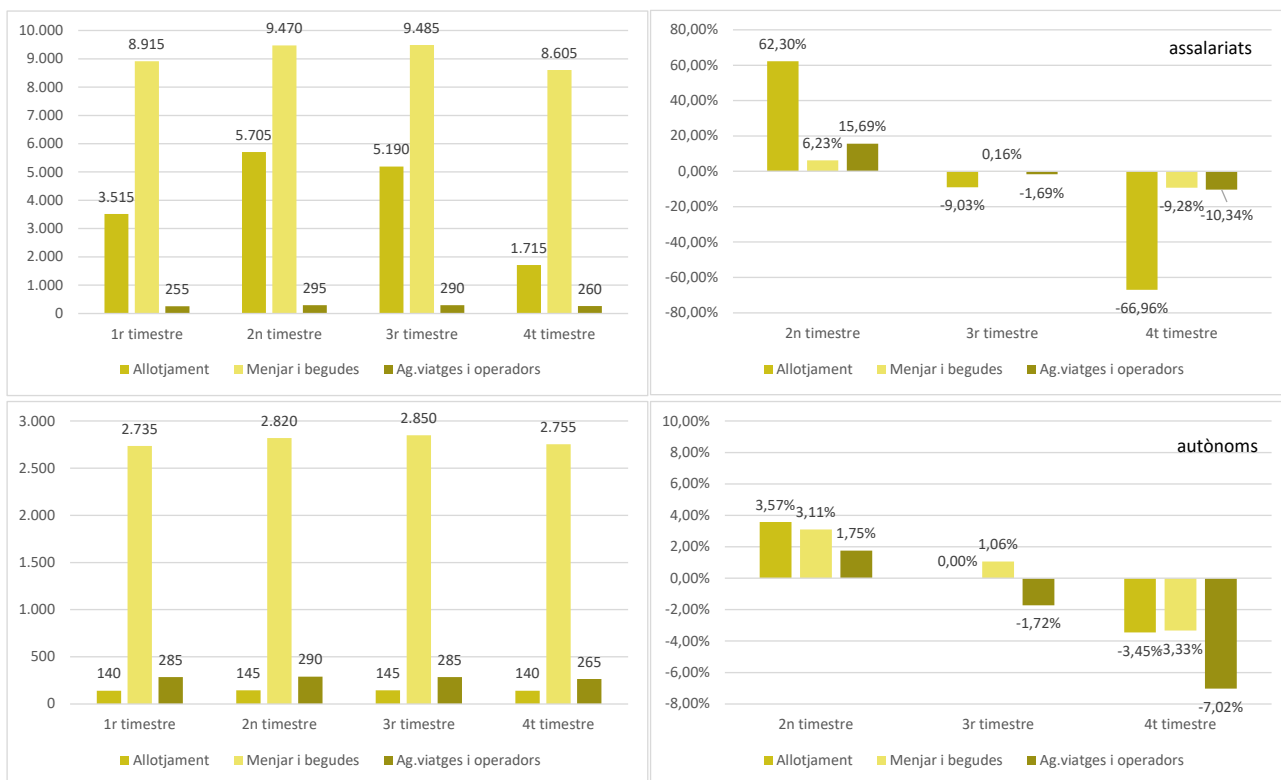

Any 2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

G. 5 Llocs de treball per tipus i divisió econòmica i variacions intertrimestrals. El Maresme, 2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

1.2 Teixit empresarial

Quant a les empreses, la mitjana de comptes de cotització l'any 2024 ha estat de 1.672, una menys que l'any anterior, un -0,07% inferior a la mitjana de l'any anterior en termes relatius. D'aquesta manera, la xifra se segueix mantenint per sota d'aquella existent abans del 2020.

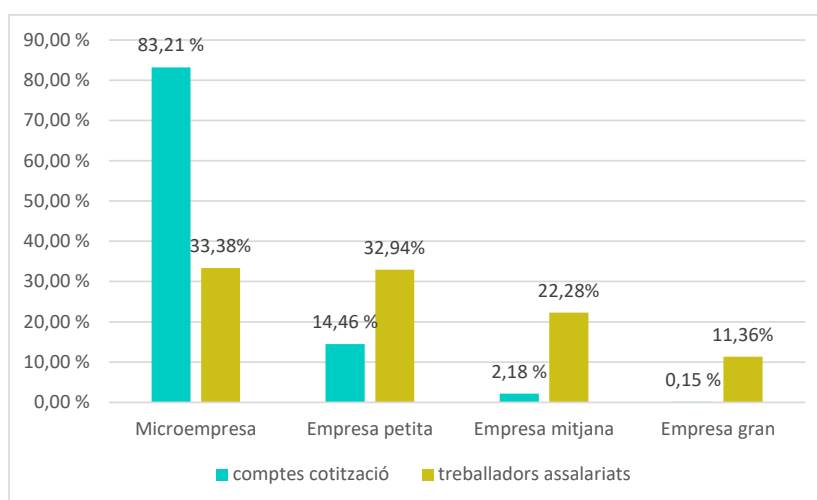
El seu pes en el conjunt del teixit empresarial és, pràcticament, el mateix assolit abans de la pandèmia.

Pel que fa a l'estructura, la dimensió de les empreses —grandària definida d'acord amb el tram de treballadors assalariats que ocupa¹— és, globalment, molt petita, característica que es manté en el temps.

En aquest sentit, el 83,21% de les empreses —1.391—del sector són microempreses, és a dir, tenen menys de 10 treballadors assalariats. Un 14,46% són empreses petites (entre 10 i 49 treballadors), un 12,18% són mitjanes (de 50 a 249 treballadors) i només un 0,15% són empreses grans (250 o més treballadors).

G. 6 Empreses i llocs assalariats segons grandària per trams de treballadors del compte de cotització.

El Maresme, 2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

I l'estructura és aquesta perquè el 86,65% de les empreses del subsector corresponen a la secció 56 de *Serveis de menjars i begudes* les quals, per la seva naturalesa, acostumen a ser molt petites. De fet, el 86,47% de les empreses d'aquesta secció són microempreses. Però també són majoritàries en la divisió 79 d'*Agències de viatges i operadors turístics* (84,21%) i, en menor pes, en el cas dels *Serveis d'allotjament* (53,82%), divisió 55.

¹ Hi ha diferents criteris per definir la grandària de l'empresa: l'econòmic (facturació anual); el tècnic (nivell tecnològic); patrimonial (patrimoni que té l'empresa); organitzatiu (nombre de treballadors de l'empresa).

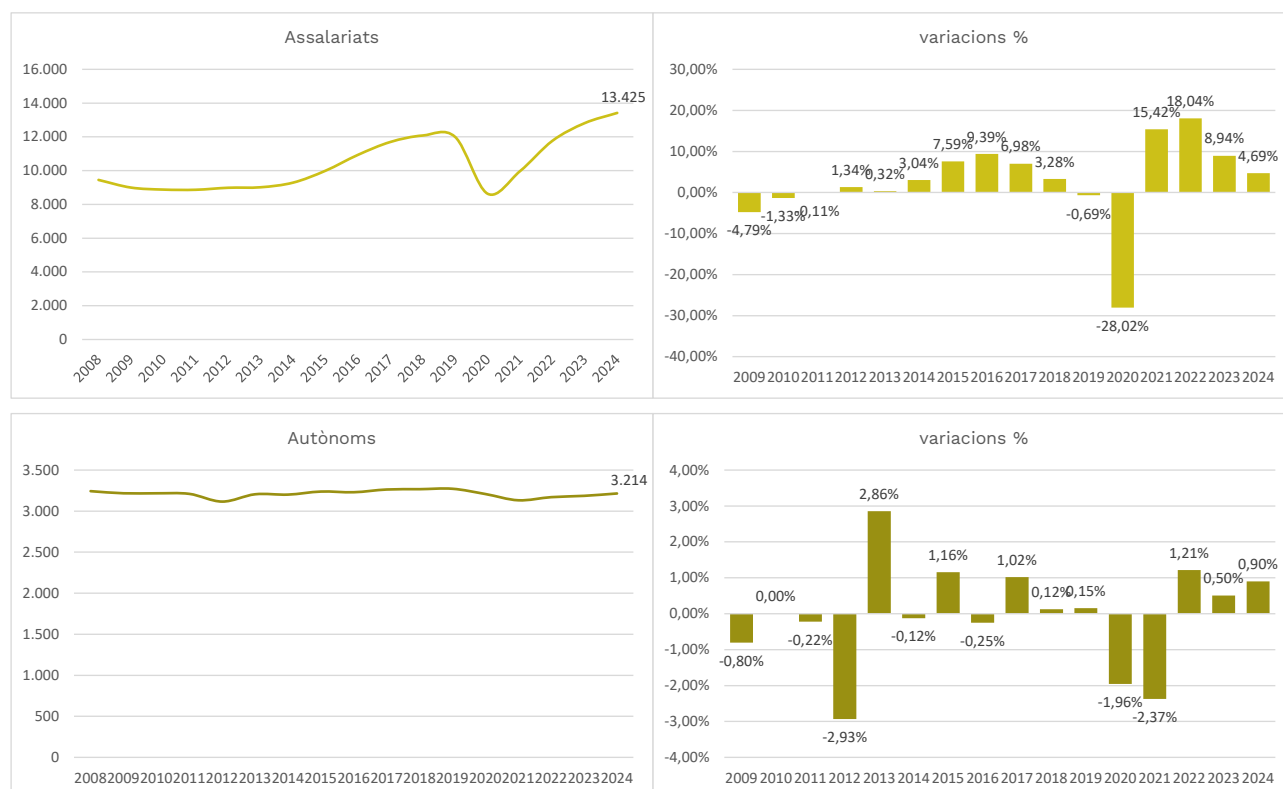
Aquest any, a diferència de l'anterior, les microempreses —aquelles amb menys de 10 treballadors— concentren el 33,38% dels llocs de treball del sector, lloc del qual han desbancat l'empresa petita. Aquesta, que és la que té entre 10 i 49 assalariats, ha concentrat un 32,94% dels llocs de treball del sector en mitjana anual. L'empresa mitjana n'ha aplegat el 22,28% i l'empresa gran amb l'11,36%.

La informació trimestral detallada de cada divisió, indica, una vegada més, que la divisió de *Serveis de menjar i begudes* és l'única en què l'empresa gran hi ha tingut presència tot l'any. En canvi, només l'ha tinguda temporalment en la divisió dels *Serveis d'allotjament*, en el segon i tercer trimestre de l'any, i no en té en la divisió de les *Agències de viatges i operadors*.

1.3 Llocs de treball assalariats i autònoms

Si observem de forma separada els llocs de treball assalariats i autònoms es palesen comportaments diferenciats; els llocs de treball assalariats segueixen una tendència alcista clara d'ençà el sotrac de la pandèmia fins a assolir, aquest any 2024, la xifra més elevada de la sèrie temporal de mitjanes anuals amb 13.425 llocs de treball; la de treballadors autònoms, per la seva banda, mostra moviments a l'alça des del 2022 però amb intensitats molt més discretes que les vistes pels llocs assalariats i encara no ha assolit la xifra prèvia a la crisi del 2020.

G. 7 Evolució anual de llocs de treball en el subsector turístic per tipus i variacions. El Maresme, 2008-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Com veïem més amunt, aquest subsector es caracteritza per una alta estacionalitat. Així, és en els mesos d'estiu quan el nombre de llocs de treball del subsector és més elevat, un fenomen que s'observa tant pels llocs assalariats com pels autònoms (vegeu annex).

L'any 2024 els llocs assalariats en la divisió dels *Serveis d'allotjament* s'han comportat normalment, en el sentit que han augmentat en el primer i segon trimestre i han disminuït en el tercer i en el quart. En la dels *Serveis de menjars i begudes* han augmentat en els tres primers trimestres de l'any per caure en el darrer. En el cas de la divisió de les *Agències de viatges i operadors turístics* el seu nombre ha augmentat en el primer i segon trimestres i ha minvat en els dos restants.

L'evolució interanual permet veure millor la tendència i observem un augment del nombre de llocs assalariats en cadascun dels quatre trimestre de l'any i en totes tres divisions econòmiques considerades.

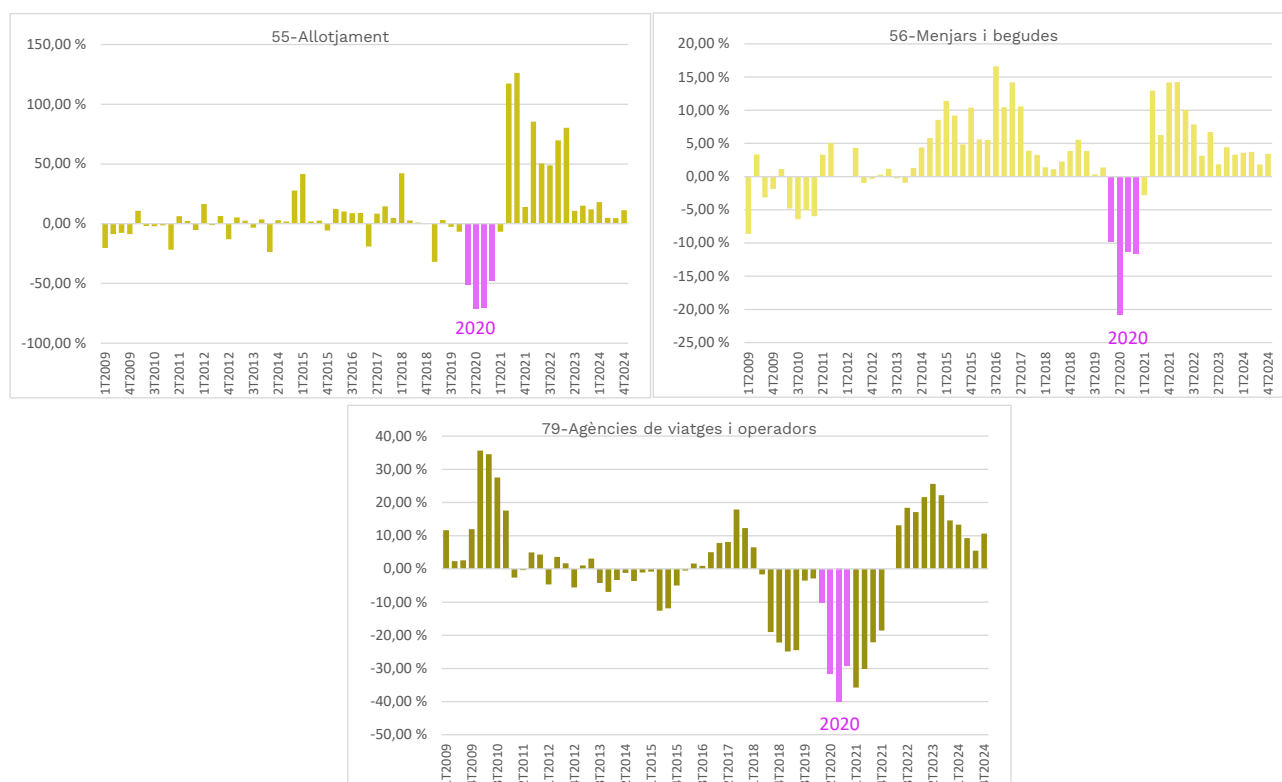
G. 8 Evolució trimestral de la variació intertrimestral dels llocs de treball assalariats per divisions econòmiques. El Maresme, 2008-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

G. 9 Evolució trimestral de la variació interanual de llocs assalariats per divisions econòmiques.

El Maresme, 2008-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Pel que fa el treball autònom, aquest any tendeix lleugerament a l'alça en la divisió dels *Serveis de menjars i begudes* així com en la de les *Agències de viatges i operadors turístics*. En canvi, tendeix lleugerament a la baixa en la divisió dels *Serveis d'allotjament* (vegeu annex).

Les variacions inter trimestrals, indiquen una descens en el nombre de comptes en el primer i en darrer trimestre de l'any en el cas de la divisió d'*Allotjaments*; un augment en els dos primers trimestres de l'any i descensos en els dos següents per la divisió de *Menjars i begudes*; i un augment en els tres primer trimestres de l'any i descens en l'últim per a la de les *Agències i operadors*.

La comparativa interanual indica, descensos en el nombre de comptes en el segon, tercer i quart trimestre de l'any en la divisió d'*Allotjaments*; increments també en el segon, tercer i quart trimestres en el cas dels *Menjars i begudes*; i augments en els quatre trimestre de l'any en el cas de les *Agències i operadors*.

G. 10 Evolució trimestral de les variacions intertrimestrals dels llocs autònoms per divisions econòmiques.

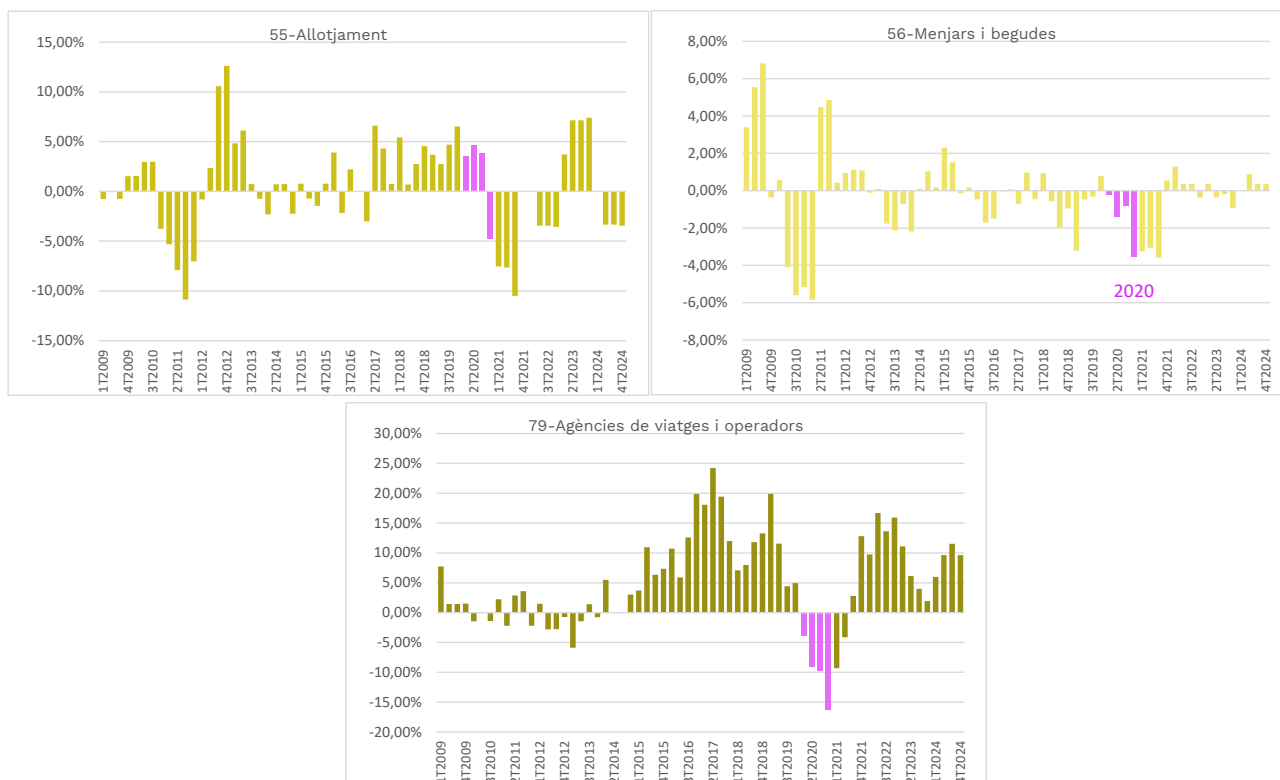
El Maresme, 2008-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

G. 11 Evolució trimestral de la variació interanual dels llocs autònoms per divisions econòmiques.

El Maresme, 2008-2024

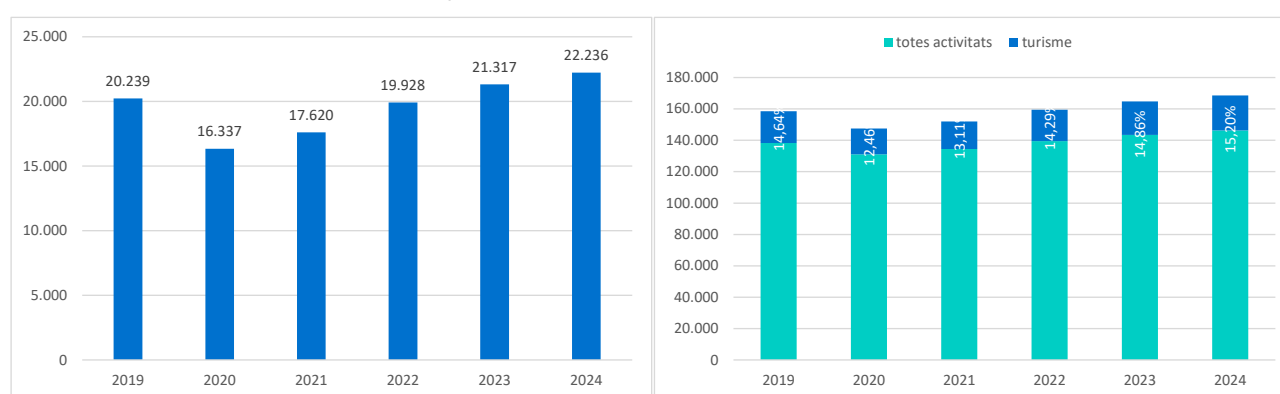

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

1.4 Llocs de treball en el sector turístic segons les recomanacions internacionals de còmput

Quan considerem la definició més àmplia del sector turístic quant a activitats econòmiques resulta que el sector compta —d'acord amb les consideracions apuntades en la metodologia— amb més de 22.000 llocs de treball al Maresme, amb una mitjana de 22.236 l'any 2024. Aquesta és la xifra més elevada de la —curta— sèrie temporal de què disposem. Una xifra que tendeix a l'alça després del 2020. I el que també incrementa és el seu pes en el context comarcal, el qual s'ha situat en el 15,20%, per sobre de la representació de l'any anterior (14,86%).

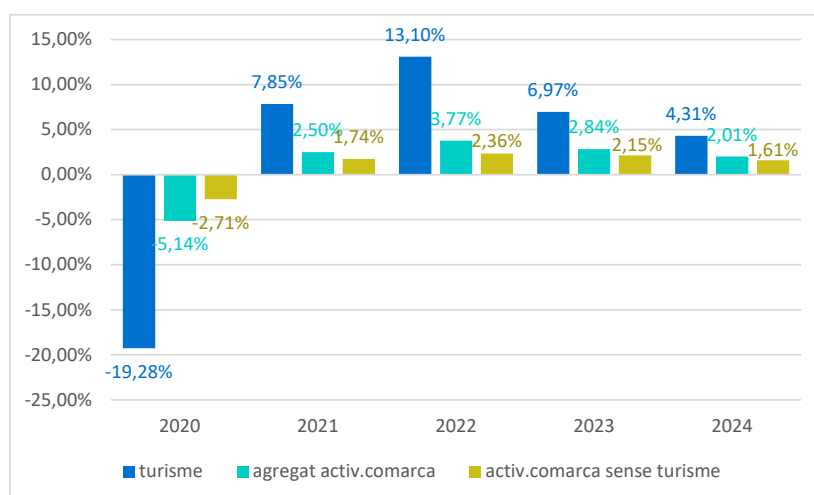
G. 12 Evolució dels llocs de treball en el sector turístic comptat segons recomanacions internacionals i evolució del seu pes sobre el total comarcal. El Maresme, 2019-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir de l'Idescat

Observem que si bé l'impacte de la pandèmia va ser intens pel sector amb una caiguda del 19,28% dels llocs de treball, mentre que pel conjunt de la comarca el descens va ser del 5,14% per l'agregat i del 2,71% per la resta d'activitats sense el sector turístic, també és cert que, un cop passat el sotrac, l'augment de llocs de treball en el sector ha mantingut un ritme de creixement superior al conjunt de la resta d'activitats de la comarca.

G. 13 Evolució variació llocs de treball segons activitats econòmiques. El Maresme, 2019-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

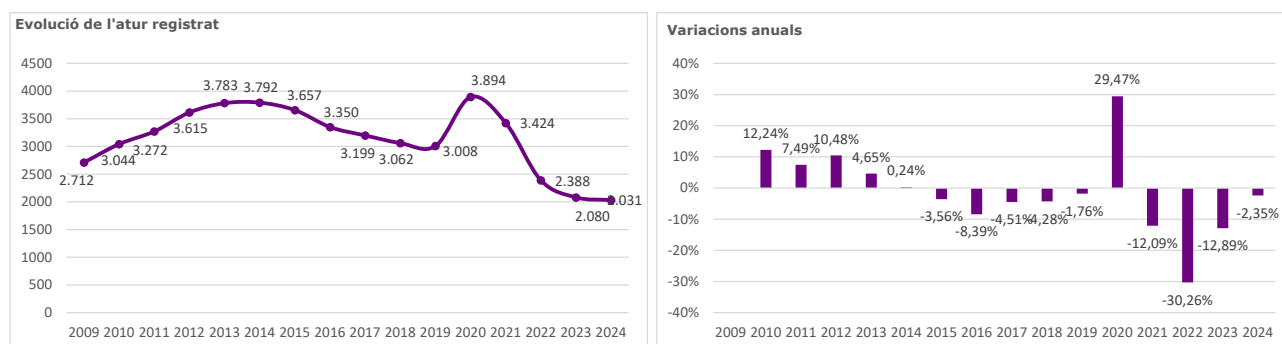
2. Atur registrat

L'atur registrat és una altra de les variables a tenir present a l'hora d'analitzar el mercat de treball si bé, s'ha de tenir present que una millora/baixada en aquesta variable no suposa, necessàriament, una millora en el mercat de treball ja que el descens pot produir-se per altres factors.

Així com en el cas de l'ocupació hem pogut fer l'exercici d'incloure les recomanacions internacionals quant al còmput d'activitat econòmiques del sector turístic, en el cas de l'atur registrat no és possible fer-ho en tant que no tenim aquesta informació a tres dígits. En aquest cas doncs, fem l'anàlisi tal i com l'hem anat fent en els anys anteriors. Això és considerant les activitats 55, 56 i 79 de la CCAA-2009.

Fins a la data, hem vist com l'atur registrat va augmentar en les *Activitats turístiques* dins d'un context de crisi general, un fet que va donar-se fins a l'any 2013 a partir del qual, els descensos van ser continus. L'excepcionalitat de l'any 2020 però, va trencar aquesta tendència amb un increment brusc de l'atur registrat en el sector —un 29,45% en relació a l'any 2019—. Un increment que va ser més intens pel sector que no pas pel conjunt de les activitats econòmiques (17,76%)(vegeu annex). Bo i això, en l'any següent la xifra va començar a disminuir cosa que s'ha mantingut fins al 2024.

G. 14 Evolució de l'atur registrat i variacions anuals en el sector turístic. El Maresme, 2009-2024

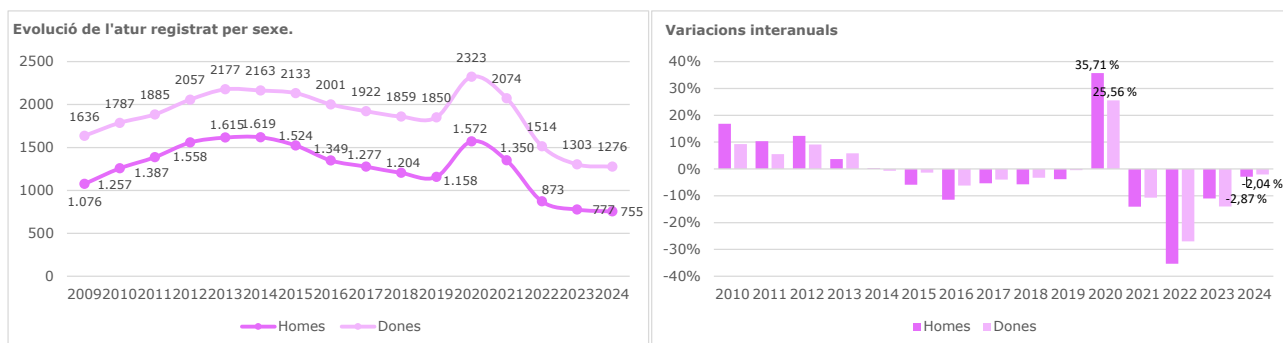
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt d'Empresa i Treball

La mitjana de persones aturades el 2024 és de 2.031, la xifra més baixa de la sèrie històrica que contemplem. I, com en el conjunt de la comarca, és un atur feminitzat en tant que el 62,63% de l'atur del sector correspon a dones. Tenint en compte que la seva presència en el sector és menor que la d'homes². Respecte del 2023, el descens de l'atur ha estat lleugerament més intens pel col·lectiu masculí (-2,87%) que pel femení (-2,04%).

² Segons els resultats de l'EPA 4T2024 pel conjunt de Catalunya.

G. 15 Evolució de l'atur registrat per sexe i les variacions interanuals en les Activitats turístiques.

El Maresme, 2009-2024

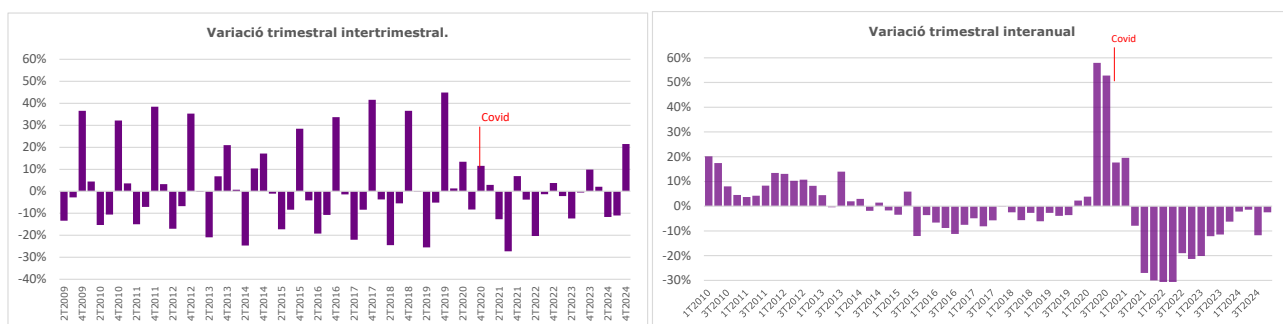
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt d'Empresa i Treball

Per l'any 2024, l'atur registrat en les *Activitats turístiques* representa el 9,87% de l'atur comarcal en mitjana anual. Per sexes, és menor el pes dels homes (8,65%) que el de les dones (10,78%) sobre l'atur registrat total de cada grup, proporció que ha disminuït en el cas dels homes respecte de l'any anterior mentre que ha repuntat en el cas de les dones.

El comportament de l'atur per a les divisions considerades no presenta divergències en el sentit que totes segueixen una tendència baixista després del sotrac de l'any 2020 que representà un creixement brusc de l'atur registrat en totes 3 divisions. En les divisions 55-*Serveis d'allotjament* i 56-*Serveis de menjars i begudes* els descensos han estat, globalment, més intensos pel col·lectiu masculí que no pas pel femení. De fet, l'any 2024 fins i tot ha repuntat l'atur femení en la divisió 56-*Serveis de menjars i begudes*. En canvi, en la divisió 79-*Agències de Viatges i operadors turístics* ha incrementat l'atur masculí (6,95%) mentre que ha baixat en el femení (-22,54%) (vegeu annex).

També en l'atur registrat queda palesa l'estacionalitat d'aquestes activitats que ja hem vist per l'ocupació, fenomen que podem copsar amb les variacions inter trimestrals que experimenta el subsector i que hem il·lustrat en el gràfic que segueix.

G. 16 Evolució de les variacions trimestrals de l'atur registrat. Activitats turístiques. El Maresme, 2009-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Observem com, sobretot, en el segon trimestre de l'any 2020 l'atur va incrementar en les activitats turístiques quan en un escenari de normalitat n'hauríem esperat un descens en relació al primer trimestre. Com que l'Estat d'alarma va decretar-se a mitjans de març, és en el segon trimestre on es veu amb més claredat els seus efectes.

També es va fer molt evident el seu impacte en les variacions interanuals amb increments molt intensos tots els trimestres de l'any i, especialment intensos, els increments del segon i tercer trimestre de l'any 2020. A partir de l'any 2021 les intensitats en les variacions comencen a minvar i a normalitzar-se, cosa que es manté fins a l'any 2024.

Com hem anat veient d'ençà el 2022, un any més la històrica forta estacionalitat de l'atur registrat sembla que segueix desdibuixant-se. De fet, és més aviat que aquesta no presenta oscil·lacions tan marcades. I és un fet que observem pel conjunt de les *Activitats turístiques* així com, individualment, per a cadascuna de les tres divisions econòmiques considerades. Probablement, és un efecte de l'entrada en vigor de la Reforma laboral per la qual el contracte indefinit preval per sobre del temporal.

3. Contractació laboral

En darrer lloc, fem un cop d'ull a la contractació laboral en les *Activitats Turístiques* en el seu conjunt així com, en part, en les divisions que la componen de forma individualitzada.

Recordem que l'any 2014 es va produir un canvi metodològic per la qual cosa, les dades de contractes referents a sectors d'activitat, secció econòmica, etc. no són directament comparables amb les dels anys anteriors.

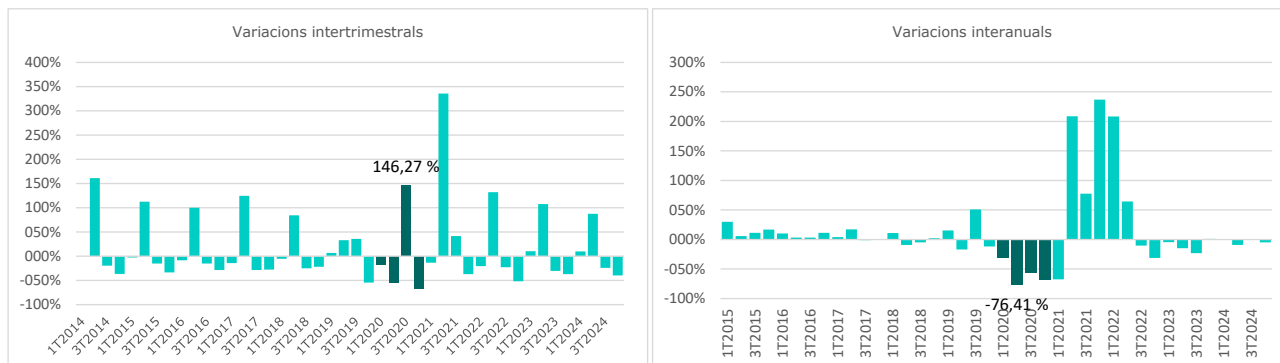
L'any 2024 ha tancat amb un total de 15.990 contractes nous, una xifra que no només segueix molt per sota de la d'abans de la pandèmia sinó que, a més a més, fa dos anys seguits que disminueix. Si l'any 2023 el nombre de noves contractacions va disminuir un 13,38%, l'any 2024 van caure un 4,34%. I és que si bé l'any 2021 va mostrar signes de recuperació, cosa que va repetir-se l'any 2022 no va assolir la xifra anterior a la pandèmia. Per tant, després de dos anys amb descensos sembla difícil que es torni a assolir.

Per seccions, l'any 2024 la contractació ha minvat en la divisió de 55-*Serveis d'Allotjament* (-3,94%) i també en la secció 56-*Serveis de menjars i begudes* (-4,73%) mentre que ha augmentat en la de les 79-*Agències de viatges i operadors* (20%). En termes absoluts suposen 169 i 582 contractes menys i 26 més, respectivament. En el cas de les *Agències i operadors* ha augmentat la contractació indefinida (31,91%) i ha baixat la temporal (-11,11%). En el cas de la dels *Serveis d'allotjament* el descens ha estat més intens per la de caràcter temporal (-16,12%) que indefinit (-0,33%). I en la dels *Serveis de menjars i begudes* han baixat més els contractes indefinits (-5,74%) que els temporals (-1,95%).

Com ja vam fer constar en edicions anteriors, habitualment, el gruix dels contractes que formalitzaven les activitats turístiques eren de caràcter temporal, cosa que va fer un tomb radical l'any 2022 amb l'entrada en vigor de la Reforma laboral. Així, si abans de la reforma —i de la pandèmia, per evitar els comportaments anòmals— el 13,4% dels contractes que es generaven eren indefinits i un 86,7% eren temporals, l'any 2022 els indefinits van passar a representar el 70,8% pel 29,2% els temporals, pesos que van divergir encara més el 2023 amb un 74,3% de contractes indefinits i un 25,7% de temporals. I que ho segueixen fent l'any 2024 amb un 74,6% de contractes indefinits i un 25,4% de contractes temporals.

La contractació en les *Activitats Turístiques* mostra, habitualment, una pauta cíclica per la qual augmenta intensament en els segons trimestres de l'any per caure en els tres següents. L'any 2020 el comportament fou diferent per l'impacte de la pandèmia; les restriccions a l'activitat i la mobilitat de les persones va fer que les contractacions que no van fer-se en el segon trimestre – trimestres en què més augmenten els contractes en el sector- es traslladessin al tercer, si bé, no van assolir les xifres d'altres anys. D'aquí que s'observi, en termes interanuals, un descens no només en aquest trimestre de l'any sinó en tots. Aquell any, en cap trimestre, no va assolir-se el nombre de contractes de l'any anterior.

G. 17 Variacions trimestrals de la contractació Activitats turístiques. El Maresme, 2014-2024

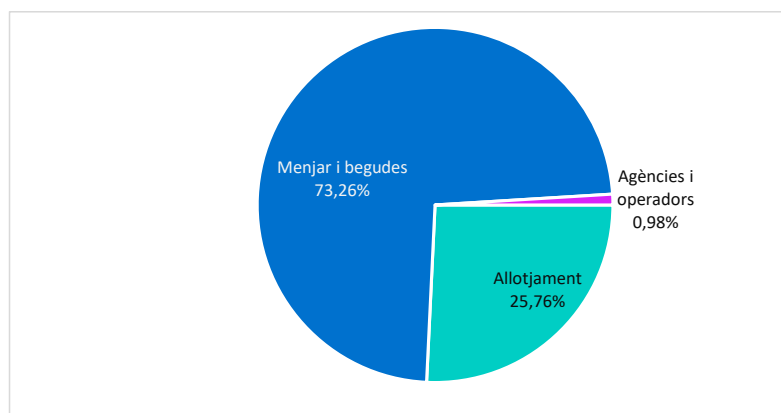
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

El 2021 la situació va tendir a la normalització presentant el comportament cíclic habitual encara que amb un creixement més intens de l'habitual en el segon trimestre de l'any respecte del primer. De la mateixa manera, els increments intensos que s'observen l'any 2022 en comparativa interanual cal emmarcar-los en el context de crisi. En aquests termes, l'any 2023 la contractació va caure en tots els trimestres i l'any 2024 ho ha fet en tots menys en el primer.

Es manté, un any més, la distribució desigual dels contractes per divisions econòmiques com ho és, també, la dels llocs de treball. Dels 15.990 contractes nous que han generat aquestes activitats al llarg del 2024, el 73,26% s'han generat des de la divisió dels 56-Serveis de menjars i begudes

(11.715). Un 25,76% en la dels 55-Serveis d'allotjament (4.119) i un 0,78% en la de les 79-Agències de viatges i operadors turístics (156).

G. 18 Distribució de la contractació per divisions de les Activitats turístiques, 2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Quant al tipus de contractes per divisions, la dels 55-Serveis d'allotjament és la que, proporcionalment, més n'ha generat d'indefinitos (80,04%), quan abans del 2022 era la que més en generava de temporals. La segueix la de les 79-Agències de viatges i operadors turístics (79,49%) i la dels 56-Serveis de menjars i begudes (72,58%).

Si entrem més al detall veiem que en el conjunt de les *Activitats turístiques* la majoria dels contractes formalitzats han estat de durada indefinida (11.924; 74,57%) seguits per aquells amb durada màxima d'un mes (2.106 contractes, el 13,17% del total) quan amb anterioritat a la reforma aquests eren els més utilitzats. Els contractes indefinits han estat els més utilitzats en totes tres divisions econòmiques considerades.

T. 1 Contractes per durada i divisió econòmica. El Maresme, 2024

Durada del contracte	55-Serveis d'allotjament	56- Serveis de menjars i begudes	79-Agències i operadors	Activitats turístiques	var anual	%
Fins a 1 mes	231	1.860	15	2.106	-0,75 %	13,17%
1-3 mesos	400	635	6	1.041	-10,64 %	6,51%
3-6 mesos	66	251	7	324	-21,17 %	2,03%
6-12 mesos	12	26	1	39	5,41 %	0,24%
més de 12 mesos	0	1	0	1	-75,00 %	0,01%
indeterminada	113	439	3	555	0,36 %	3,47%
indefinida	3.297	8.503	124	11.924	-4,02 %	74,57%
Total	4.119	11.715	156	15.990	-4,34 %	100,00%

Font: Dpt d'Empresa i treball. Elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

El descens de la contractació l'any 2024 s'ha reflectit en la majoria de les durades i, de fet, només hi ha dues excepcions; han incrementat aquells amb durades d'entre els 6-12 mesos (5,41%) i amb durada indeterminada (0,36%).

Conclusió

Les *Activitats turístiques* són molt rellevant a la comarca en termes de llocs de treball. Observem que l'estacionalitat s'ha atenuat en els darrers anys i que la temporalitat en la contractació s'ha reduït molt. L'atur registrat, per la seva banda, ha seguit una tendència baixista, entenem que fruit d'un context general de disminució que no pas d'un factor concret del sector.

El dinamisme en la contractació ha estat baix si ho comparem amb períodes anteriors i, sobretot, amb els anteriors a la pandèmia. Es consolida el canvi en el patró de la contractació amb preeminència de la contractació de caràcter indefinit. Amb tot, l'estacionalitat segueix sent el punt feble del sector, pel seu estret lligam al binomi sol-platja.

No hi ha prou evidència que el sector estigui repensant el seu model, no només per fer-lo "viure" tot l'any sinó també per les exigències del canvi climàtic, quan moltes de les infraestructures turístiques queden tancades per períodes llargs de temps.

Cal que el sector s'adapti als escenaris que ja ha dibuixat el canvi climàtic amb escenaris extrems de sequeres i onades de calor, per una banda, i temporals i llevantedes, per l'altra, que deixen sense aigua el territori, que porten períodes amb temperatures sufocants i deixen sense sorra un gruix important de platges de la comarca, un còctel explosiu pel qual serà difícil seguir seduint visitants i més si el gruix de l'activitat es manté en un mateix període l'any.

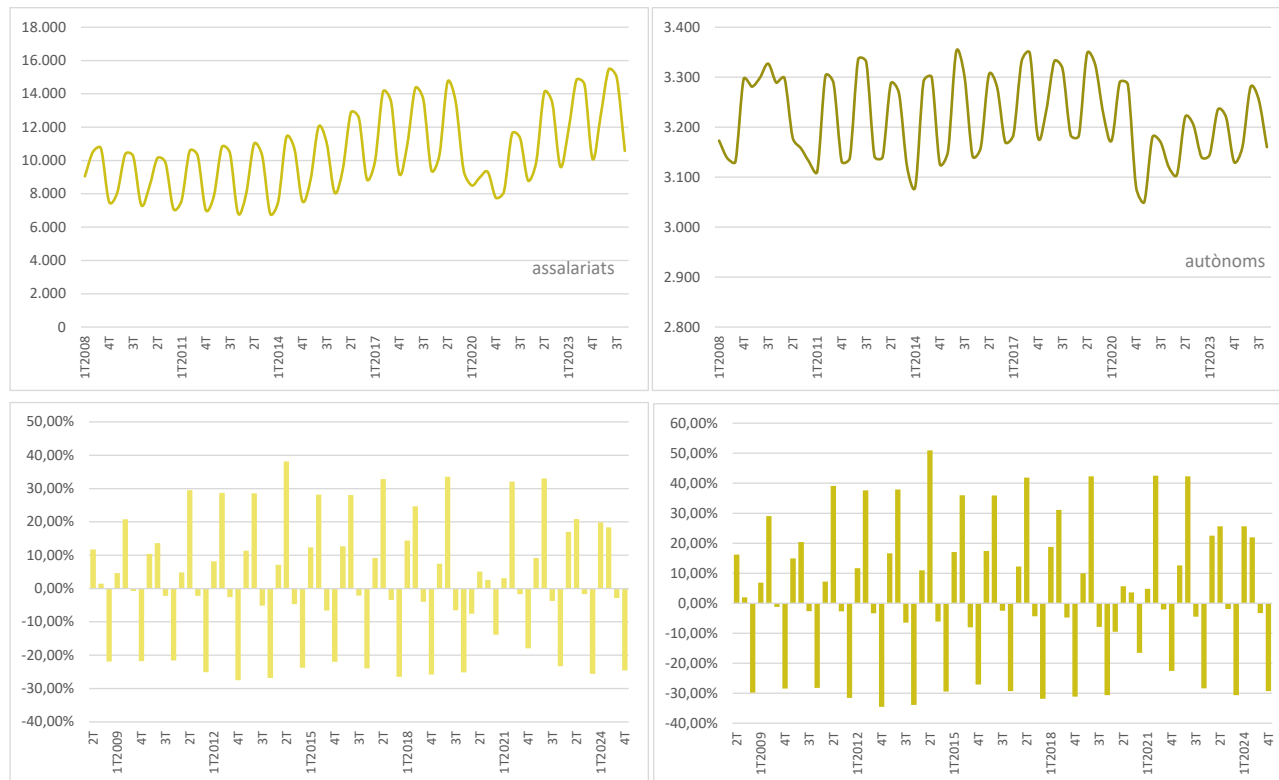
Que el Maresme sigui una destinació turística per tot l'any no només permetrà una menor dependència d'una estació de l'any sinó que l'activitat enriqueixi i millori la qualitat de vida de les persones del territori.

Fa anys que el Consorci de Promoció Turística Costa del Maresme treballa en la proposta de productes per mitigar l'efecte de l'actiu sol-platja estacional, a la vegada que aposta fermament perquè l'activitat sigui sostenible potenciant el *Compromís per la sostenibilitat turística Biosphere*, projecte que impulsa que l'activitat del sector reverteixi de forma positiva en el territori, ja sigui perquè les empreses i/o serveis turístics actuïn amb responsabilitat social corporativa, atenuïn l'impacte de la seva activitat en el medi ambient, comprin productes locals, etc...En definitiva, que s'impliquin en el benestar del territori i els seus conciutadans. El Consorci treballa alineat amb les línies estratègiques de la Diputació de Barcelona i l'Agència Catalana de Turisme a partir del que han anomenat les "4 D": Desestacionalització, Descentralització, Diversificació i Despesa.

ANNEX

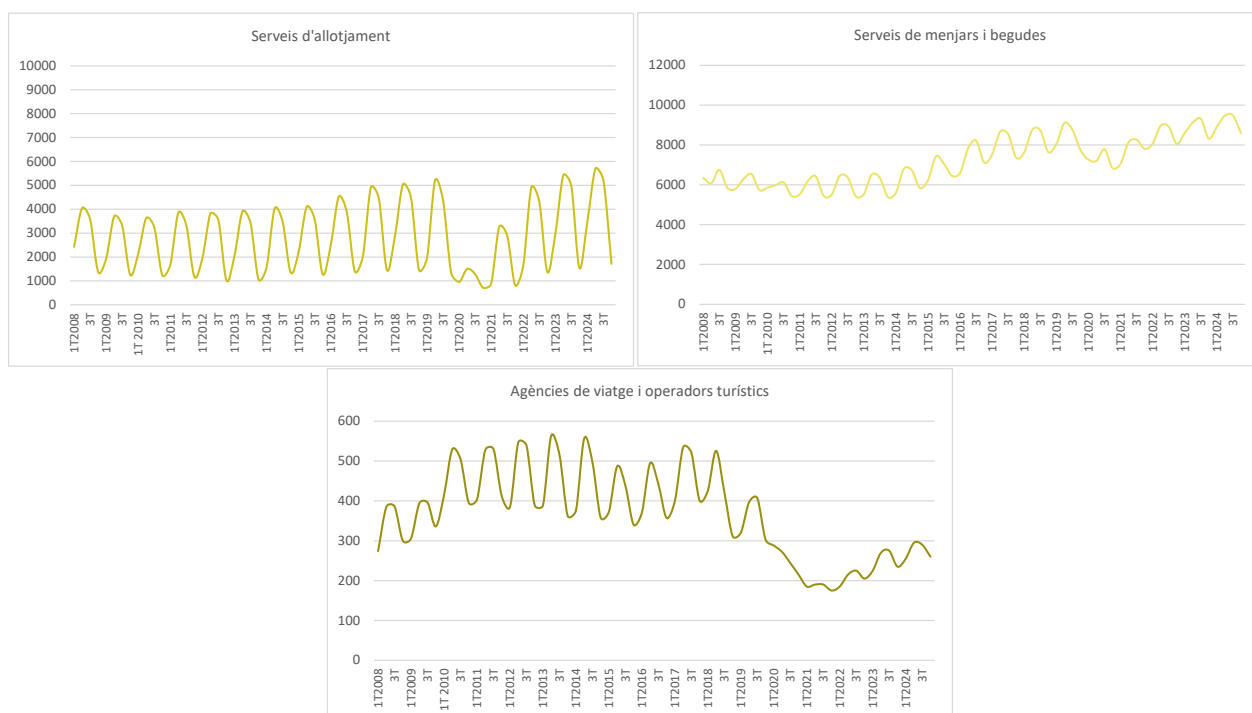
Llocs de treball i teixit empresarial

Evolució trimestral dels llocs assalariats i autònoms en el subsector turístic i variacions intertrimestrals

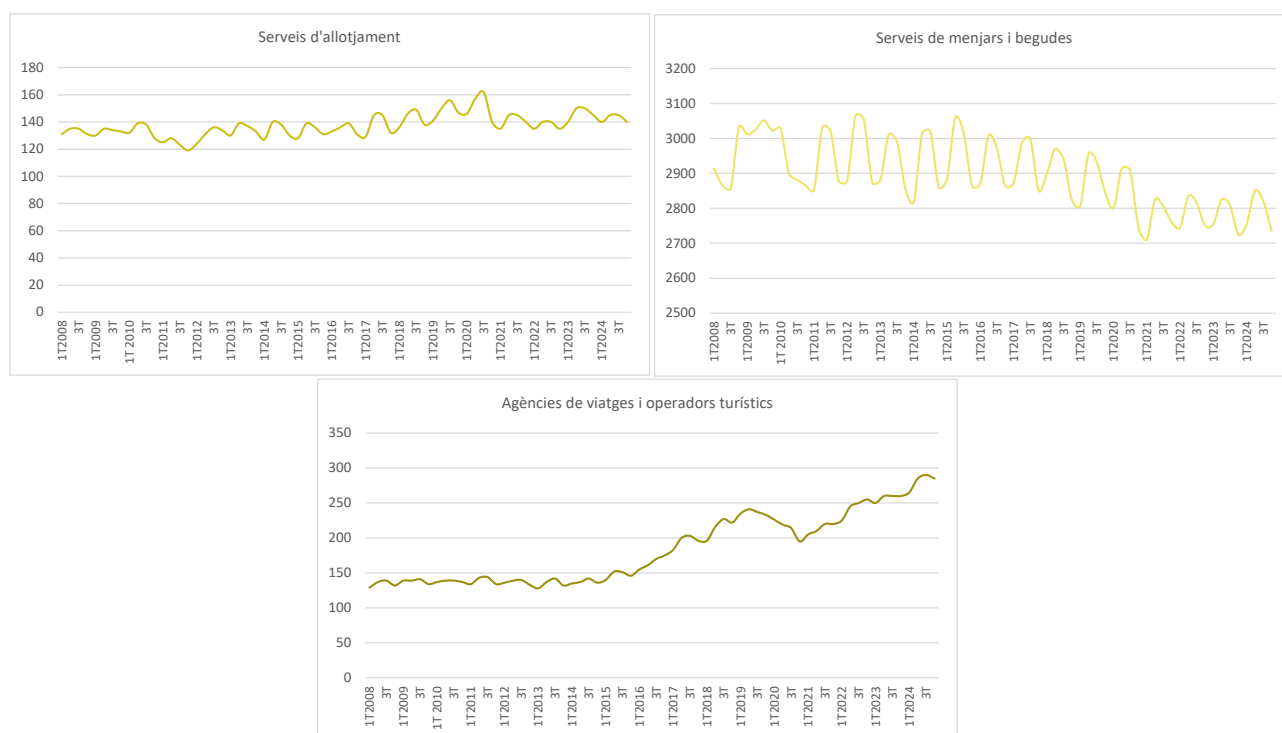
Font: Dpt d'Empres i treball i Idescat

Evolució trimestral dels llocs ~~de treball~~ per divisió econòmica

Font: Dpt d'Empres i treball i Idescat

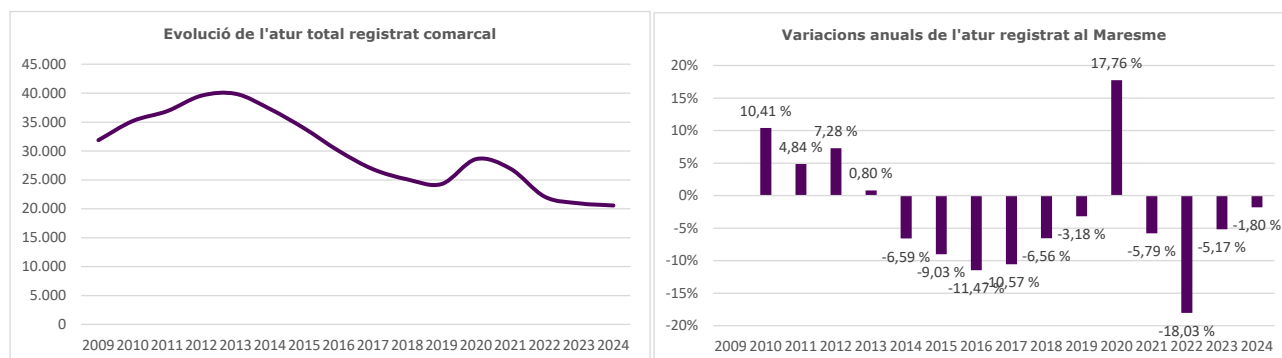
Evolució trimestral dels llocs de treball per divisió econòmica

Font: Dpt d'Empresa i treball i Idescat

Atur registrat

Evolució anual de l'atur registrat al Maresme i variacions, 2009-2024

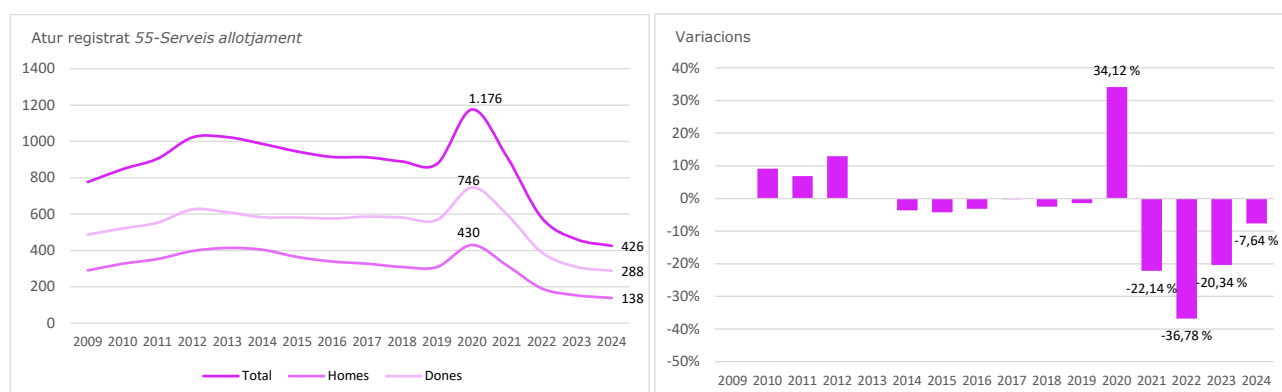

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament d'Empresa i Treball

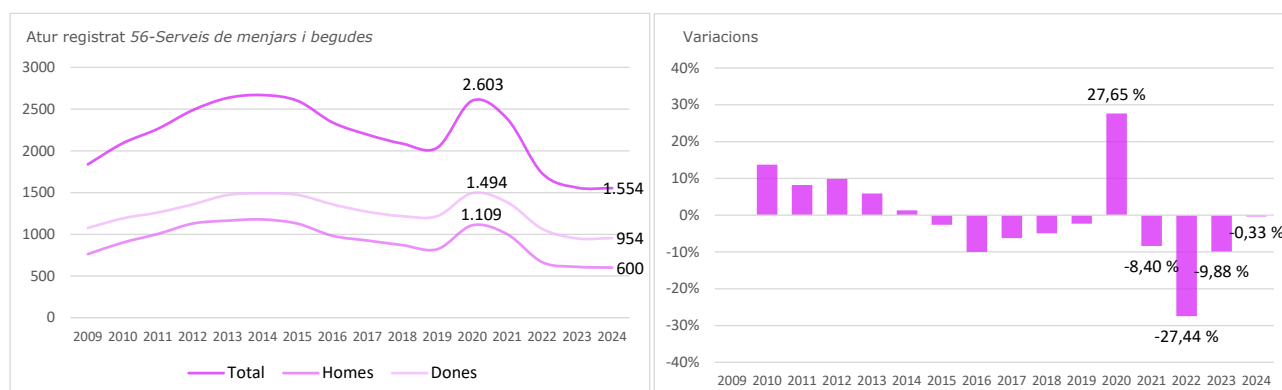
% ATUR SECTOR SOBRE ATUR TOTAL			
any	Homes	Dones	Total
2009	6,62 %	10,47 %	8,51 %
2010	7,03 %	10,32 %	8,65 %
2011	7,46 %	10,30 %	8,87 %
2012	7,80 %	10,49 %	9,13 %
2013	8,15 %	10,84 %	9,48 %
2014	8,96 %	11,26 %	10,17 %
2015	9,61 %	11,82 %	10,78 %
2016	9,93 %	12,18 %	11,16 %
2017	10,88 %	12,72 %	11,92 %
2018	11,28 %	12,90 %	12,21 %
2019	11,22 %	13,24 %	12,38 %
2020	12,50 %	14,49 %	13,61 %
2021	11,57 %	13,57 %	12,70 %
2022	9,34 %	11,89 %	10,81 %
2023	8,79 %	10,76 %	9,93 %
2024	8,65 %	10,78 %	9,87 %

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament d'Empresa i Treball

Evolució de l'atur registrat per seccions d'activitat del sector turístic. El Maresme, 2009-2024

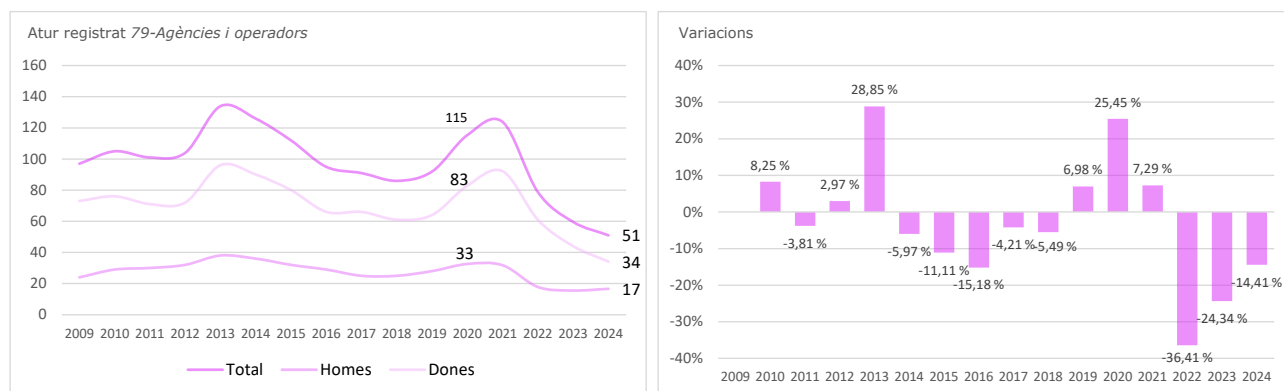

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament d'Empresa i treball

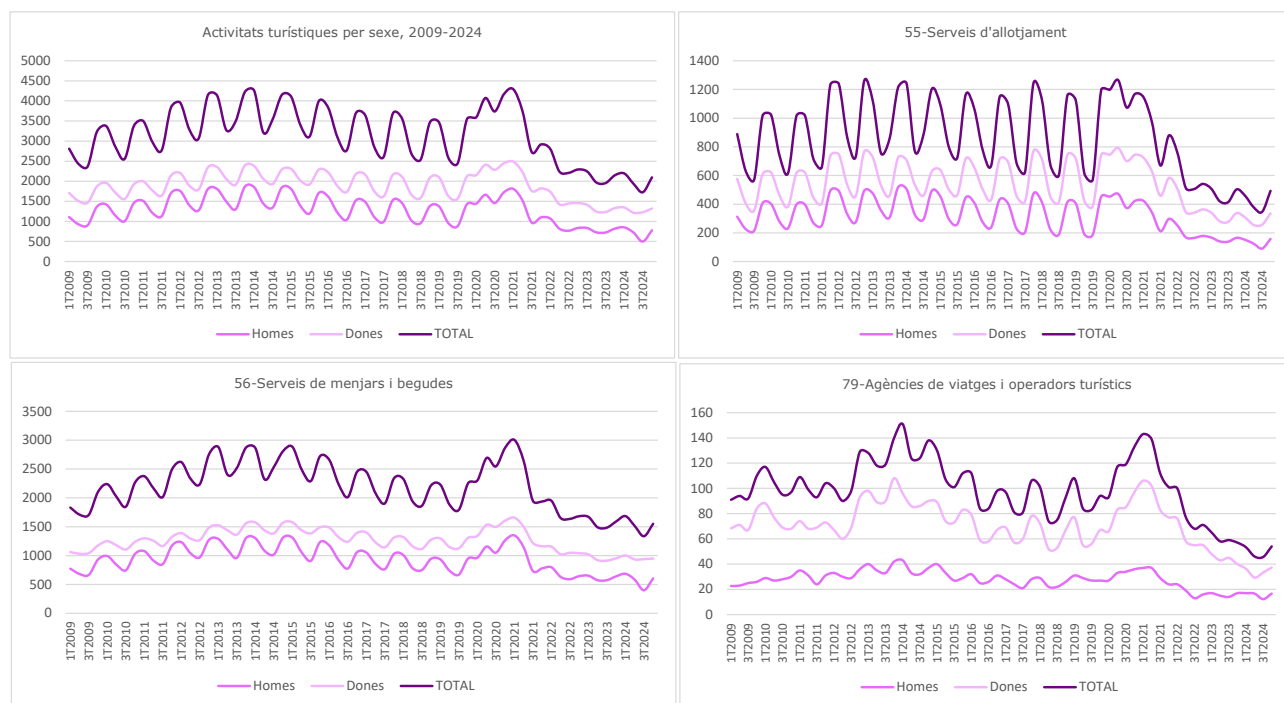
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament d'Empresa i treball

Activitats Turístiques: activitat econòmica i laboral

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament d'Empresa i treball

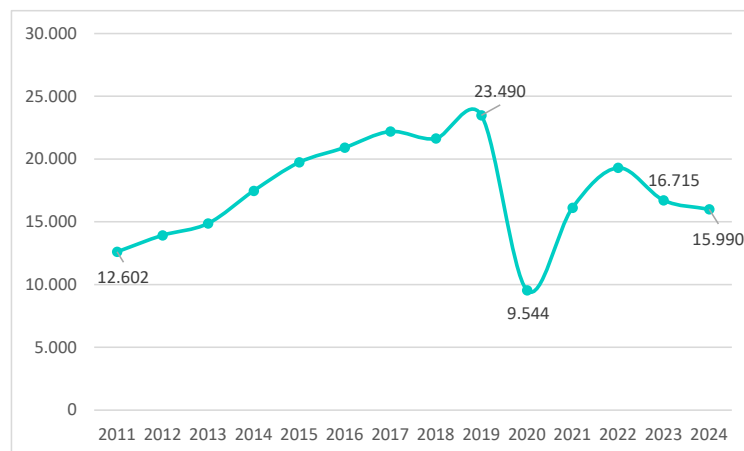
Evolució trimestral de l'atur registrat en les activitats turístiques per sexe i per seccions d'activitat. El Maresme, 2009-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament d'Empresa i treball

Contractació laboral

Evolució anual de la contractació laboral en les activitats turístiques. El Maresme, 2011-2024

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament d'Empresa i treball

